داهل سنتولپاره

په اسلام کې د ږیرې حکـم

Ketabton.com

ليکوال :

مولانا اشرف علي تهانوي (رح)

ژباړن :

نعمت الله پټانزی

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالـیـ

دافغانستان ټول مـؤمن , مسلمان او مجاهـد اولس ته !

ژباړن

دچاپ ټول حقوق یې له ژباړن سره خوندي دي

کال : ۱۳۹۵ هـ ش

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمطالبولړلیک

سرلیک **مخګڼه**

دژباړن سریزه....4

دږیرې خریل لویه ګناه ده اوپه هغه باندې مسخرې کول کفردی....5

دږیرې په اړه څومسئلې....8

دږیرې خریل یوه بې خونده ګناه ده....10

دږیرې پریښودل داسلام دشعائروڅخه دي....11

بهانې....13

دسنتوپیروي....15

جسمي زیانونه....16

په قرآن کې دږیرې حکم....20

دژباړن لنډه پیژندنه....22

(c) ketabton.com: The Digital Library

دژباړن سریزه

الحمدلله والصلاة والسلام على رسول الله وآله وصحبه وبعد:

درنو لوستونکو:

مونږاوتاسې ټول پدې پوهیږوچې په دې زمانه کې فساد ،فتنې ،بدعتونه ،دکفارو تقلیداودنارینه ؤ ورته والی دښځوسره داسې ځای ته رسیدلي دي چې په دې وروستیووختونوکې دږیرې پریښودل دځینوکسانولپاره د وروسته پاتې کیدو اودکلتوردنه لرلوپه معنې سره تعبیریږي ،حتې تردې چې ځینې کسان یې دنظافت اوپاکوالي په نه لرلوتورنوي خو؛حقیقت داسې نه دي هغه کسان چې ږیرې لري بایددخلکو دمسخرو اوبې ځایه خبروښخه ونه ویریږي داځکه چې دږیرې پریښودل زمونږدګران پیغمبر(صلی الله علیه وسلم) له سپیڅلیوسنتوڅخه دي اود پیغمبر(صلی الله علیه وسلم) دسنتوپیروي کول عین دالله (جل جلاله) متابعت اوپیروي کول دي .په همدې اساس مې وپتیله چې ترڅودحکیم الامت مولاناتهانوي (رح) داکتاب چې په اوردو ژبه یې لیکلی دي پښتوژبې ته راوژباړم ترڅولوستونکي یې له ګټو برخمن شي .

چې په دې کارسره دالله (جل جلاله) په مرسته بریالی شوم اودادی ستاسوحضورته داکتاب «په اسلام کې دږیرې حکم» له پښتوژباړې سره وړاندې کوم ،هیله لرم چې په لوستلوسره یې دږیرې د ځانګړتیاؤ ، اهمیت اوګټو په اړه بشپړمعلومات ترلاسه اوعمل پرې وکړئ . درنښت

ستاسې ددعاوو په هیله

نعمت الله پټانزی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دږيرې خريل لويه ګناه ده اوپه هغه باندې مسخرې کول کفردي

الله (جل جلاله) په خپل کتاب قرآن العظيم الشان کې فرمايلي دي :

«وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا ﴿١١٨﴾ وَلَأُضِلَّنَّهُمْ وَلَأُمَنِّيَنَّهُمْ وَلَآمُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ آذَانَ الْأَنْعَامِ وَلَآمُرَنَّهُمْ فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ اللَّهِ ۚ وَمَن يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِّن دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِينًا ﴿١١٩﴾»

(دالنساء سورت ۱۱۸- ۱۱۹ آيت)

ژباړه : « او وويل (شيطان) هرومرو(خامخا) به ونيسمه زه (اى الله !) ستاله بنده ګانوڅخه يوه مقرره کړې شوې برخه .او هرومرو به زه دوي بې لارې کړم ،اوهرومروبه زه دوي په باطلوهيلوکې واچوم ،اوهرومروبه زه دوي ته امروکړم ترڅوهغه خلقت اوصورت چې الله (جل جلاله) دوي ته ورکړى تغيروركړي اوغوڅوي به دوي دڅارويو غوږونه دخپلومعبودانولپاره ،اوهرڅوک چې دالله (جل جلاله) پرته د شيطان سره ملګرتياونيسي بې له شکه چې ښکاره زيان يې وکړ» .

(..**فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ اللَّهِ...**)په مصداق کې دږيرې خريل هم شامل دي .([1])

حديثونه :

۱- رسول اکرم (صلى الله عليه وسلم) فرمايلي دي : «خالفواالمشرکين قصواالشوارب واعفواالحى.»

ژباړه : « له مشرکينوسره مخالفت وکړئ ،بريتونه لنډ کړئ اوږيرې پريږدي » .آنحضرت (صلى الله عليه وسلم) په دغه دواړومسئلوکې دامرصيغه راوړې ده ،او امر د وجوب په معنى سره دى نودواړه حکمونه واجب دي اوپريښودل دواجبوحرام دي ،په همدې اساس دږير ې خريل اودبريتونو نه لنډول حرام دي .

۲- عن عائشته رضى الله عنهاقالت : قال رسول الله (صلى الله عليه وسلم) :«عشرمن الفطره : قص الشارب ،واعفاء اللحيه ،والسواک ،واستنشاق الماء ،وقص الاظفار ،وغسل البراجم ،نتف الابط ، وحلق العانه وانتقاص الماء(يعني الاستنجاء) » . رواه مسلم ،ابوداود ،ابن ماجه .

([1]) - مسائل السلوک .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه :«له حضرت عايشې (رضی الله عنها) څخه روايت دی چې : رسول الله (صلی الله عليه وسلم) وفرمايل : لس خويونه دفطرت له خويونوڅخه دي : دبريتونوخريل ،دږيرې پريښودل ، مسواک وهل ،دپوزې پريمنځل ، دنوکونواخيستل ،دګوتودبندونواومفاصلو پريمنځل دڅنګ (تخرګ) دويښتانوليرې کول ،ترنامه لاندې ويښتانوليرې کول ،ختنه کول ،دخولې پريمنځل اواستنجاء کول.»

په اسلامي شريعت کې فطرت هغه چارو اوکارونو ته ويل کيږي چې هغه سنت اودټولوانبياو کرامولاره اوطريقه وي اومونږيې په سرته رسولوسره مکلف ؤ ،لکه څرنګه چې امام نووي دمسلم شريف په شرحه کې داسې فرمايلي دي : « چې هغه دانبياءکرامو له سنتوڅخه دي .»

دحضرت هارون (عليه السلام) په اړه په قرآنکريم کې داسې راغلي دي :

«لاتاخذبلحيتی ولابراسی.» ([2])

ژباړه : « ای وروره! ما له سر اوږيرې مه نيسه. »

٣- عن ابن عمر(رضی الله عنه) قال :قال رسول الله (صلی الله عليه وسلم) :«خالفواالمشركين احفواالشوارب واعفوااللحی. » رواه البخاری ،مسلم .

ژباړه :«له حضرت ابن عمر(رضی الله عنه) څخه روايت دي چې رسول الله (صلی الله عليه وسلم) فرمايلي دي : له مشرکينوسره مخالفت وکړئ ،بريتونه لنډکړئ اوږيرې پوره پريږدئ .»

په صحيح مسلم کې له ابوهريره څخه په يوه بل روايت کې داسې راغلي دي چې : آنحضرت (صلی الله عليه وسلم) داسې فرمايلي دي :«جزوا الشوارب اوفرواللحی خالفوا المجوس .»

ژباړه : « بريتونه لنډ کړئ اوږيرې پوره پريږدئ اوله مجوسيانو سره مخالفت وکړئ. »

حضرت شيخ الاسلام مولاناحسين احمدمدني فرمايلي دي :دادول حديثونه په ډيروکتابونوکې شته دي چې په دې باندې دلالت کوي چې مجوسيانواومشرکينوبه په هغه زمانه کې ږيرې خريلې اوبريتونه به يې اوږده پريښودل په داسې توګه لکه دنن زمانې مسيحيان يې چې کوي .

([2]) - اصلاح الرسوم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴- « من لم یاخذمن شاربه فلیس منا.» رواه ابوداود.

ژباړه : « هرهغه څوک چې بریتونه نه لنډوي زماله ډلې څخه ندي.»

فکروکړئ چې حضرت محمد(صلی الله علیه وسلم) په دې اړه څه ډول ناخوښي څرګنده کړئ ده .

ګفته او ګفته الله بود - ګرچه ازحلقوم عبدالله بود

(c) ketabton.com: The Digital Library

دږيرې په اړه څومسئلې[3]

1. **مسئله :** دبريتونولنډول ترشونډو پورې سنت دي اودهغه دخريلوپه اړه اختلاف موجوددی چې ځينې بياهغه ته بدعت وايي اوځينې نورو بيااجازه ورکړيده ،په همدې اساس يې نه خريل بهتردي .
2. **مسئله :** که چېرې بريتونه ښې اوکين دواړو لورو ته اوږده وي کومه ستونزه نه لري ،پدې شرط چې دشونډو پرسر بريتونه اوږده نه وي .
3. **مسئله :** دږيرې خريل اويالنډول حرام دي ،البته که چېرې له قبضې (موټي) څخه اضافه وي بيايې لنډول پروا نه لري چې له څلورو لوروڅخه په يوه برابره اندازه سره واخيستل شي .
4. **مسئله :** دږيرې هغه ويښتان چې پرمخ (غومبوريو) باندې راشنه کيږي که چېرې صاف شي پروانه لري ،که چېرې وروځې داعتدال (برابروالی) له اندازې څخه لوېې وي کولای شو هغه لږلنډې کړو ترڅوسره برابرې شي .
5. **مسئله :** دږيرې خريل اويايې لنډول چې لـه قبضـې(موټي) څخه لږوي اوهمدارنګه دبريتونـواوږده پريښودل لکه چې نن ورځ يې دځوانانوپه منځ کې دډيرې دښه والي لپاره رواج موندلی دي حرام دی. (4)

لکه څرنګه چې شيخ ابن الهمام د«فتح کبير» په کتاب کې فرمايلي دي : دږيرې لنډول چې له يوې قبضې څخه لږوي لکه چې ځينې غربيان اوبې لارې خلک داکارکوي ،دغه عمل ته هيچامباح نه دی ويلي يعنې داسلامي امت ټول فقهاء پـه دې اړه دنظريوالی لـري ،دغـه اجماع يـې دوجـوب لپاره يـو خپلواک اوقوي دليل دی .

6. **مسئله :** په عالمګيري فتواې کې داسې راغلي دي : دږيرې سره کول دنارينه وؤ لپاره سنت دي چې داعمل دمسلمانانودځانګړتياؤ څخه دي همدارنګه په شامي فتواې کې راغلې دي :دجنګ دمواقعونه پرته دږيرې اوسر سره کول مستحب دي خوپه دې شرط چې نوموړی رنګ به مشکي(تيره) نه وي ،اوکه چېرې مجاهد د دښمن په زړه کې دويرې اوډار اچولو لپاره له داډول رنګ نه ګټه واخلي دائمه کرامو(څلورواامامانو) په اجماع سره روادي .اوکه چېرې ديوچادغولولو(تيرايستلو) لپاره داکاروشي لکه

---

(3) - لمړی مسئله ترڅلورمې پورې د(صفايي معاملات) له کتاب څخه اخيستل شويدي .
(4) - اصلاح الرسوم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې میره ښځې ته یاښځه میره ته فریب ورکړي اوهغه ته خپل ځان ځوان وښیي ،په همدې ډول یاکارکوونکي دکارخاوندته فریب ورکړي چې داکار دائمه ؤ په اتفاق سره ناروادي داځکه چې فریب ورکول یاچل کول دنفاق اوبدی له نښانوڅخه دي ،همدارنګه یوه مسلمان سړي ته فریب ورکول ددې لپاره چې له هغه څخه کومه ګټه ترلاسه شي دټولوپه اتفاق ناروادي ،یودریم حالت هم وجودلري اوهغه داچې که چېرې یوه ښځه ددې لپاره چې خپل خاوندته ښایسته ښکاره شي اوهغه ترې خوښ شي په دې صورت کې دعلماوو کرامو ترمنځ اختلاف موجودی چې زیاتره فقهاء اومشایخ هغه مکروه ګڼي اما امام ابویوسف اوځینې نورفقهاء هغه رواګڼي ،دفتوی داحتیاط اوعمل په منظور داکار د مجاهد پرته نورو وګړولپاره مکروه دي. ([5])

7. **مئسله :** دیوې قبضې څخه دږیرې لنډول حرام دي حتی چې داګناه ترنورو لویو ګناهونوڅخه بدتره ده داځکه چې په دې عمل سره اسلامي احکاموته اهانت اوسپکاوي کیږي ،څوک چې په علني اوښکاره ډول داګناه ترسره کړي دبښنې لیاقت نه لري ،اودږیرې دلنډولواوخریلوګناه تل دهغه سره ملګرې ده ،دلمانځه اونوروعباداتوپه وخت کې هم ورسره ملګرې ده ،لنډه داچې څوک چې ږیره خریي اویایې لنډوي هغه فاسق دي اودفاسق شخص امامت مکروه تحریمی دي .که چېرې داسې شخص په جبري توګه سره امامت کوي اویادجومات خلکوهغه امام کړی وي نوپه دې صورت کې بایدلمانځه داداءکولولپاره بل جومات ته لاړشئ ،که چېرې موبل جومات ونه موند نو ؛بیاجماعت مه پرېږدئ په همغه امام پسې لمونځ وکړئ اودهغه اوبال دجومات په سرپرستوخلکوباندې دي .

8. **مئسله :** له ږیرې څخه دسپینوویښتانولیرې کول دښایست ددوام اوبقاء لپاره مکروه دي ،البته دمجاهدلپاره چې ددښمن په زړه کې یې رعب اوویره پیداشي کومه ستونزه نه لري .([6])

([5]) - جواهرالفقه .
([6]) - صفایي معاملات.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دږيرې خريل يوه بې خونده ګناه ده

دږيرې خريل يوه بې خونده ګناه ده داځکه چې نه يې دخريلوپه وخت کې خوندمحسوسيږي اونه له هغه وروسته دراحتئ کوم احساس کيږي ،مګر په عمومي توګه هغه کسان چې ږيره خريي کيداى شي خونديې محسوس کړي لکه څرنګه چې يوځل دحضرت مولانارشيداحمدګنګوهی په حضورکې دحديث شريف دلوست په وخت کې داسې بيان وشوچې جنتيان ځوانان ږيرې نه لري ،په دې وخت کې يې يوه زده کوونکي داسې پوښتنه وکړه چې دسړی (نارينه) ښايست په ږيره کې دي نوڅنګه جنتيا ن ږيرې نه لري ؟

نو ؛ ده يې په ځواب کې داسې وويل : «خونديې له هغوخلکو وپوښتئ چې ږيرې خريي.»

(c) ketabton.com: The Digital Library

دږيرې پريښودل داسلام دشعائروڅخه دي

ږيره داسلام له شعائرو(نښانو)څخه ده .يعنې دږيرې په لرلو ،ختنې اوعقيقې کولو اوداسلام دسپيڅلي دين دآذان څخه شخص پيژندل کيږي ،يوه فرهنګي سړی خپله يوه خاطره داسې بيان کړيده :چې دمسلمانانواوهندوانودجنګ په وخت کې دمسلمانانو په کاروان کې سپور وم ،مسلمانانوغوښتل چې ما ووژني ځکه چې جامې اوڅيره مې دمسيحيانوغوندې وه ،دی وايي : زه پخپله ډيره ډيرشرميدلم خووروسته دې ته اړشوم چې خپل پتلون ټيټ کړم اوخپله ختنه هغه ته وښايم ترڅوځان مې وژغورم ،وروسته له هغه مې توبه وکړه اوږيره مې ونه خريله .

يوقوماندان اويوبل مسلک واله سړی دمنشي اکبرعلی (دمولانا تهانوي دورور)کورته راغلل چې قوماندان مسلمان اودبل مسلک واله سړی هندو ؤ ،دکوربه له کوره يې (پان) راوړ ،خدمت کوونکي يې پان دهندو مخې ته کيښود اوهغه ته يې دږيرې په درلودلوسره دمسلمان ګومان وکړخوقوماندان چې ږيره نه درلوده هغه ته يې دمسيحي ګومان وکړپه دې حال کې نوموړی مسلمان ډير وشرميده اومولاناعلی اکبرهم هغه ته سپکې سپورې وکړې .

لنډه داچې ږيره دمسلمانۍ يوه ښکاره نښانه ده ،دژوندانه په مختلفو پړاونوکې ورځني رواجونه اودودونه تغيرمومي ،يووخت داسې ؤچې دنارينه ؤ مرتبه اوعزت به دبريتونوپه پريښودلوکې بريښيده هرڅومره به يې چې بريتونه اوږده ؤپه هغومره اندازه به يې مرتبه لوړه وه ،مګرنن ورځ دبريتونوخريلو اولنډولودهغه ځای نيولی دي ،په اوسنۍ زمانه کې دږيرې اوبريتونودنشتوالی له امله دنارينه ؤ اوښځينه ؤ توپيرډيرستونزمن شوي دي .

په هرصورت دنارينه دڅيرې ښکلاپه ږيره کې ده ،که هرڅول سړی وي په ږيره سره ډيرښايسته ښکاريږي .رسول اکرم (صلی الله عليه وسلم) دږيرې په خريلوسره څومره آزاريږي ؟نوموړې مئسله دميرزاقتيل ديوي خاطرې له مخې درک کولای شئ .

ميرزاقتيل دالمشرب يوخپلواک اوصوفی شاعرؤ يوه ايراني سړي يې شعرونه آوريدلی ؤ داسې ګومان يې کړئ ؤچې نوموړې شاعردحال ويلوخاوند دي ،له ايران څخه يې دنوموړې شاعرسره دکتلواوخبرواترولپاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسفرتیاری ونیو ،ډهلی ته ورسیداو دمیرزا ملاقات ته ورغی ،په دې حال کې میرزادږیرې په خریلوسره بوخت ؤ ،ایراني سړي وویل : ښاغیله ږیره خریې ؟میرزاقتیل یې په ځواب کې وویل :هو ،ږیره خرایم مګردچازړه نه خرایم ،چې نن ورځ ډیرخلک دافکرلري چې :

مباش درپی آزاروهرچه خواهی کن   که درشریعت ماغیرازاین گناهی نیست

دغه ایراني سړي یې سم دلاسه په ځواب کې وویل :هو! ته درسول الله (صلی الله علیه وسلم) زړه خریې ځکه چې په یوه حدیث شریف کې راغلي دي چې : دهرې اونۍ ددوشنبی اوپنجشنبی په ورځوکې دامت ډیراعمال دالله (جل جلاله) مبارک حضور ته وړاندې کیږي ،آنحضرت (صلی الله علیه وسلم) کله چې دخپلوامتیانو له بدو اوناوړه اعمالوڅخه خبرشي ډیرپرې خفه اوپریشانه کیږي ،ځکه چې د آنحضرت (صلی الله علیه وسلم) یوازنۍ تمه داده چې دهغه دامت هیڅ یوتن ددوزخ وړنه شي .

میرزا قتیل دایراني سړي ځواب واورید داسې بویه چې دهغه سترګې به خلاصې شوي وي هغه په یوه ځانګړي حالت کې ډوب شو اوروسته یې وویل :

جزاک الله که چشمم بازکردي   مراباجان جان همرازکردي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بهانې

ډيردبدمرغۍ ځاى دى چې ډيرخلک په دې خاطرږيره خريي چې زمونږسن (عمر) زيات معلوم نه شي . زيات عمريوالهي نعمت دي ،دهغه پټول (کم ښودل) ناشکري ده .

ځيني نورخلک بياداسې وايي چې : مونږ ږيره دعمرپه پاى کې پريږدو ،آيادوي پوهيږي چې ترسپين ږيري توب پورې به دوى ژوندي پاتې کيږي ؟انسان په يوه شيبه ژوندباندې ډاډه نه دى کيداى شي همدا ساه يې دژوندون وروستۍ ساه وي .

ځيني نوربياپه دې خاطرږيره نه پريږدي چې خلک پرمونږپورې مسخرې کوي .

مسلمانان د« ..وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَآئِمٍ ... » صفت درلودونکي دي . دالمايده سورت ۵۴ آيت .

ژباړه : « دملامت کوونکو دملامتياواومسخروڅخه به نه ويريږي .»

يعنې مسلمان دمسخره کوونکو له ملامتياڅخه ويره نه لري ،په دې بهانه سره بايد ږيره ونه خريل شي داځکه چې داعمل ديوځوناعقله مسيحي اوياځوظاهري مسلمانانوپه نظر ښه ښکاريږي ،مګرهغه ذات چې زمونږه اصلي اړيکه اوپيوندله هغه سره دى ږيره خوښوي .

دلارامی که دارای دل در وبند　　　دګرچشم ازهمه عالم فروبند([7])

که چيرې دږيرې پريښودل دځوکم عقلوپه نظردشرم خبره وي ،نومسلمانيت به هم دډيروخلکوپه نظرشرم وي ،نوآياداسلام څخه هم بايدواوړئ ؟!

يوچاحضرت تهانوي (رح) ته يو ليک راوليږه چې که چيرې دمسلمانانوحاکم فرنګي جامې وانه غوندي دخلکوڅخه يې ويره اورعب له منځه ځي اوخلک به داسې وايي چې دادجومات مولوي ياامام دي .

حضرت تهانوي (رح) يې په ځواب کې وفرمايل : داسې يوه شخص ته لکه ته ډيرتعجب کوم چې داډول خيال له ځان سره لري : لومړى خودايوازې دليدنې اوتجربې په خلاف يو خيال دي بلکه وقاراوعزت په دې

([7]) - ملت ابراهيم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

جاموسره نه زياتيږي داځکه چې داعزت ،وقاراو ويره ددېانت نتيجه ده ،په ځانګړې توګه کله چې په يوه باارزښته شخص کې وليدل شي . دهغه ستاينه تل په ژبواوعظمت يې په زړونوکې وي داځکه چې مخکی يې وحشت له هيبت اوويرى سره ؤو مګراوسى يې هيبت له انس اومينى سره دي ،په حديث شريف کې داسې راغلي دي چې : « من هاب الله هابه کل شئ . »

ژباړه : « څوک چې دالله (جل جلاله) څخه وويريږي نودده څخه به ټول شی ويره ولري. »

پردې سربيره کـه چېرې عـام خلـک دږيـرې دخريلويادکفاروجـامې اغوسـتلو يـاحتى مسـحيت تـه ډيرمرغوبيت(خوښ والى) ورکوي ،آيادومره بايده آزادانه رفتار وشي ؟.([8])

([8]) - آداب المساجد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسنتوپيروي

لـوي خـداى جـل جلالـه زمـونږګران پيغمبرحضـرت محمدمصـطفى (صـلى الله عليـه وسـلم) اسـوة حسـنه اوټولوانسانانوته يې يوه نمونه ګرځولې ده چې دهغه له سنتوڅخه بايدپيروي وشي ،لکه څرنګه چې الله (جل جلاله) په خپل کتاب قرانکريم کې داسې فرمايلي دي :

« لَّقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ ٱللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُواْ ٱللَّهَ وَٱلْيَوْمَ ٱلْآخِرَ وَذَكَرَ ٱللَّهَ كَثِيرًا ﴿٢١﴾ » .

دالاحزاب سورت ۲۱ آيت .

ژباړه :«په رښتياچې تاسولره دالله (جل جلاله) په پيغمبرکې ښه اخلاق دي (نيکه نمونه) ده چې پيروي به يې هغه څوک کوي چې الله (جل جلاله) اودآخرت دورځې ښيګڼې غواړي او الله (جل جلاله) ډيريادوي .»

درسول الله (صلى الله عليه وسلم)شخصيت زمونږلپاره يوه نيکه نمونه ښودل شوي ده اوس که چېرې د حضرت محمدمصطفى(صلى الله عليه وسلم) يوسنت هم پريښودل شي نمونه نه پوره کيږي . الله (جل جلاله) د حضرت محمدمصطفى(صلى الله عليه وسلم) هرسنت خوښوي ،مګرله بده مرغه چې نن وخت مسلمانان دآنحضرت (صلى الله عليه وسلم) دسنتوپه ځاى دغربيانوشکلونه ،سټايلونه اوڅيرې خوښوي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

جسمي زيانونه

ديونـان دطـب متخصصـينومخکې داسې ادعـا کړې وه چې ږيـره دنارينـه ؤ لپـاره يـوه ښـکلاده اودغـاړې اوسينې ساتنه هم کولای شي ،دا دی اوس بيولوژيکي متخصصينوهم دې ته ورته نتيجې لاس ته راوړې دي ،يوډاکتروايي : په دايمي توګه په تيغ سره دږيرې خريل دسترګواعصاب کمزوري کوي اودسږي دليدلوقوه کمزورې کوي .

يوبل ډاکتر بياوايي : اوږده ږيره له ستوني اوسينې څخه دميکروبونو دخپريدو مخه نيسي .

يوبل طبيب ترهغه هم مخکې ځي اوداسې ادعاکوي :که چېرې تراووم نسل پورې ديوې کورنۍ غړي ږيره وخريي نو آتم نسل به يې هيڅ ږيره ونه لري ،ددې علت دادي چې دمنويه (ژن) ماده په نارينه ؤ کې ورو ورو کميږي ترڅوټوله لـه منځـه لاړه شـي .ډاکترهـومر دږيـرې خريـل دځيـرې بـدرنګۍ ،دمږرانيسـم غلامۍ اودښځينه ؤ عادت ګڼلی دی نوموړی په دې باوردي چې خپلواکيت ،شجاعت اوميړانه ، حوصله اوبرده باري ،همت ،غيرت اونورټـول نارينـه خويونـه اودهغـه ښـکلاوې دږيـرې پـه لرلواوښـکلاکې نغښـتې دي اوهمدارنګه ځينې ناروغۍ لکه ټوخی ،دپزې بهيدل اوداسې نورټول دږيرې په خريلوپورې تړاو لري . (9)

حضرت حکيم الامت مولاناتهانوي (رح) داسې فرمايي : هرکله چې دږيرې خريل دګناه په توګه ثابت شول له هغه وروسته کوم کسان چې هغه خوښوي اوبايې اوږدول عيب بولي اوهغه ته سپکاوي کوي نوپه دې صورت کې هغه ته دايمان ساتنه ډيره ګرانه ده ،دې ډول کسانو ته په کاردي چې له دې ناوړه حرکتونوڅخه ځان وژغوري اوتوبه وباسي اوايمان اونکاح يې له سره تجديد(نوي) کړي اوخپل ځان او ځيره دالله (جل جلاله) اودهغه داستازي رسول اکرم (صلی الله عليه وسلم) داحکامومطابق برابر کړي .(10)

يوځل بيافرمايي : ځينې خلک دږيرې خريل ښايست ګڼي په داسې حال کې چې داښکلانه بلکه بدرنګي ده که چېرې فرضاً ښکلااوښايست وي نوکومه اړتياشته ده چې هغه حلال وګڼي ،دحرام والی په صورت کې يې دادښکلاخيال څه ستونزه لري خوتوپيردادي چې څوک يې حلال ګڼي اومرتکب يې شي دهغه دين له

---

(9) - دږيرې طبي حيثيت ، مولانامحمدعاشق الهی ميرتهی.
(10) - اصلاح الرسوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

منځه ځي اماکه څوک يې حرام وګڼي اومرتکب يې شي دين يې کم له منځه ځی .([11]) په دې اساس هغه کسان چې ږيرې خريي که خدای ناخواسته ږيره نه شي پريښودلی سپکاوی خودنه ورته کوي داځکه چې داثابته شوي خبره ده چې شرعي څيره عيب ګڼل او هغه ته سپکاوی کول کفردي . ([12])

ځکه چې درسول الله (صلی الله عليه وسلم) اطاعت اوپيروي عين دالله (جل جلاله) اطاعت اوپيروي ده :

« مَّن يُطِعِ ٱلرَّسُولَ فَقَدۡ أَطَاعَ ٱللَّهَۖ وَمَن تَوَلَّىٰ فَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ عَلَيۡهِمۡ حَفِيظٗا ٨٠ .»

دالنساء سورت ۸۰ آيت .

ژباړه : «څوک چې دپيغمبر(صلی الله عليه وسلم)اطاعت وکړي نوپه حقيقت کې يې دالله (جل جلاله) اطاعت کړئ اوڅوک چې دتاداطاعت څخه مخ واړوي نوته مونږدوي ته ددوي په سربانديې ساتونکی نه يې ليږلی. »

همدارنګه الله (جل جلاله) په خپل سپيڅلي کتاب قرآنکريم کې بل ځای داسې فرمايلي دي :

« فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤۡمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيۡنَهُمۡ ثُمَّ لَا يَجِدُواْ فِيٓ أَنفُسِهِمۡ حَرَجٗا مِّمَّا قَضَيۡتَ وَيُسَلِّمُواْ تَسۡلِيمٗا ٦٥ » .دالنساء سورت ۶۵ آيت .

ژباړه : « پس ستاپه رب قسم دي چې دوي ترهغه پورې نه مؤمنان کيږي چې تاحکم کړی وي ددوي په منځ کې دپيښې شوې جګړې ،بياونه مومي ددوي په خپلونفسونوکې خفګان (تنګي ،ناخوښي) له هغه شي چې تايې حکم (فيصله) کړې وه اوويې مني دوي په منلوسره (بې له جګړې په خوښۍ سره) » .

يعنې داسلامي شريعت په احکاموباندې دعمل کولوپه وخت کې دسړی په زړه کې تنګ والی راشي داکفردي .

شيخ دايان فرمايي : يونيک صالح شخص مړشو اوهغه يې خښ کړ يوڅه و خت وروسته يې دخپلوانوپام شوچې دهغه دقبرپه څنګ کې سيلاب راځي ،ددې لپاره چې دهغه شخص قبر سيلاب ړنګ اوخراب نه

([11]) - اسباب الفضائل.

([12]) - حيات المسلمين.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي نو ؛د نوموړي شخص خپلوانو وغوښتل چې هغه بل ځای ته يوسی تر قبرکيندلو وروسته يې وليدل چې يوه ځوانه ښځه په دې قبرکې خښه شوې ده. له موجودو کسانوڅخه يوه تن داښځه وپيژندله او ويې ويل : چې داښځه دفلاني ځای دمسيحيانوله ډلې څخه ده چې په پټه يې ايمان راوړی ؤ ،له مړينې وروسته يې نوموړې ښځه په خپله هديره کې خاوروته سپارلې وه ،له بلې خوا کله چې مسيحيان له دې پيښې څخه خبرشول نو ؛ دهغه ښځې هديرې ته ورغلل اودهغې قبريې رالوڅ کړ ويې ليدل چې يولوی اونيک صالح سړی دهغې په قبرکې خښ شوي دي ،ددې شخص له خپلوانواو وارثانويې څيړنه پيل کړه اوهغوی په دې اړه داسې وويل : دغه نيک صالح سړی دجنابت دغسل دمسئلې په اړه بدبين ؤ په دې اړه يې دمسيحيانومذهب غوره ګڼلی و ،چې دجنابت نه وروسته غسل نه کوي دا تأثير اوپيښه دده د باطل خيال له امله منځ ته راغلې ده . نو ؛ لوستونکي بايد ددې حيرانوونکې پيښې څخه پوره پنداوعبرت واخلي چې نوموړی شخص په يوه فرعی مسئله کې چې له جنابت څخه وروسته يې دغسل په کولوسره په زړه کې دتنګوالی احساس کړی و له يوه داسې برخليک سره مخامخ شو چې دمسلمانانوله هديرې څخه دمسيحيانوهديرې ته وړل شوی ؤ .

غـــور سی فعـــان مـيری درس عبرت هی داستان ميری

ځينې نورخلك بياپه دې خاطرږيرې نه پريږي اوپه هغه سره مسخرې کوي چې مونږپوره ديندراه کسان نه يو آخرپه دې مسئله کې دږيرې څه نقصان دی چې بايدهغه وخريي ،تاسې په دې پوره باورولرئ چې دږيرې خاوند هيڅکله غل اوبدکاره سړی نه جوړيږي بلکه غل اوبدکاره سړی ددې لپاره ږيره پريږدي چې خلک پرې باور اواعتماد وکړي .

لکه څرنګه چې شيخ التفسيرمولانااحمدعلی لاهوری فرمايلي دي : لمونځ کوونکی غلانه کوي بلکه غل سړی جومات ته دلمونځ کوونکې په توګه راځي ترڅودخلکوبوټونه غلاکړي نوآياهغه کسان چې ږيره وهي کولای شي ادعاوکړي چې دبشري زيانونو څخه به وساتل شي ؟!چې داسې به هيڅکله پاتې نه شي نوولې دږيرې په خاوندانوپورې مسخرې کوي ؟ ددوي بايد پوره ستاينه وشي چې دږيرې خريونکوپه مقابل کې يونيک اوصالح عمل زيات لري اوخپله څيره يې په ږيره سره ښکلې کړيده .دږيرې خاوندان بايد دعاموخلکوله سپکاوي اومسخروڅخه ونه رنځيږي چې دهغه په خاطرږيرې وخريي هغوي ته بايد داسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځواب ورکړي چې که چېرې ټوله نړی ستاسې ملګرې وي اومونږپه هرپل اوهره شيبه کې ماتې وخورو خوزمونږيوازينی تمه اوهيله داده چې لوي خدای (جل جلاله) مونږداسلام په وسيله نيک نامه وګرځوي اګرکه دنړی دخلکولخواپه بد نوم يادشو.په رښتياچې درسول الله (صلی الله عليه وسلم) دسنتودپيروي په لارکې دمخلوق لورته پاملرنه اودهغوي دسپکاوي اومسخرو له امله خفګان اوپريشاني اويادهغه څخه رضايت اوخوشحالي هيڅ معنی نه لري .

بياهم دږيرې له خاوندانوڅخه داهيله لروچې دږيرې په لرلوسربيره خپل ځانونه نورهم اصلاح کړي اودږيرې حق نورهم اداءکړي اوداسې کارباید سرته ونه رسوي چې دعاموخلکودنيوکې لاسونه ددوي په لور پورته شي .په حقيقت کې دږيرې خاوندان پوره ديانت اوتعهد نه لري ،ځينې خلک دږيرې دخريلومرتکب کيږي خوځينې نوربيادشهوت پالنې مرتکب کيږي .نو ؛ دتعهدپرته يوازې ږيره څه ګټه لري ؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په قرآن کې دږیرې حکم

ځینې خلک داسې وایې چې دږیرې حکم په قرآنکریم کې نشته ،که چېرې داموضوع په قرآنکریم سره ثابته وي مونږبه ږیرې پریښې وی ،حضرت حکیم الامت مولانا تهانوي (رح) په ځانګړي توګه داسې فرمایلي دي :چې شرعی ادله([13]) څلوردي :

1. قرآن
2. حدیث
3. اجماع
4. فقه

که چېرې مصدرله دغه څلوروڅخه په یوه کې حکمي ولیدل شي ،داسې بویه چې په ټولوکې لیدل شوی دي . نو کله چې دږیرې حکم له حدیث شریف څخه ثابت شي له قرآنکریم نه هم ثابتیږی : « **مَّن يُطِعِ ٱلرَّسُولَ فَقَدۡ أَطَاعَ ٱللَّهَۖ وَمَن تَوَلَّىٰ فَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ عَلَيۡهِمۡ حَفِيظٗا ٨٠** .» دالنساء سورت ۸۰ آیت .

ژباړه : «څوک چې دپیغمبر(صلی الله علیه وسلم)اطاعت وکړي نوپه حقیقت کې یې دالله (جل جلاله) اطاعت کړی اوڅوک چې دتاداطاعت څخه مخ واړوي نوته مونږدوي ته ددوي په سرباندې ساتونکی نه یې لیږلی .»

یوچاله امام احمد(رحمة الله علیه)څخه په قرآن کې دږیرې دحکم په اړه پوښتنه وکړه ،دهغه په خواب کې یې داسې وفرمایل : زه پرې غور اوځیرنه کوم اوبیاوروسته تاته ځواب وایم ، امام احمد(رحمة الله علیه) په لومړۍ ورځ لس سیپارې قرآنکریم قرائت کړ ،دوهمه ورځ یې بیالس سیپارې قرآنکریم قرائت کړاوپه دریمه ورځ کله چې دغه آیت شریف ته ورسید: « .. **وَمَآ ءَاتَىٰكُمُ ٱلرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَىٰكُمۡ عَنۡهُ فَٱنتَهُواْۚ** .. »

دحشرسورت ۷ آیت .

([13]) - لغوي معنې: ددلیل جمع یعنې دلائل یادلیلونه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړه : « اوهغه څه چې دالله (جل جلاله) رسول تاسې ته درکړي هغه ونيسئ (قبول) يې کړئ اوله هغه څه چې رسول الله تاسې له هغه څخه منع کوي ترې ليرې شئ . »

يعنې داچې کله تاسوته دخداى (جل جلاله) استازي کوم شى وښودل هغه ومنئ اوله کوم شي نه يې چې منعه کړئ هغه پريږدئ اوهغه سرته مه رسوئ ،نو امام احمد(رحمة الله عليه) وفرمايل چې : په دې آيت شريف کې دږيرې حکم راغلى دى .

په همدې خاطرمونږ ته امرشوى دى چې پدې سنتوسره پابند و اوسؤ.

ربناتقبل منا انک انت السميع العليم

نعمت الله پتانزى

دژباړې پاى : ۱۳۹۵ه ش ، غبرګولى

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژباړن لنډه پيژندنه :

نوم اوتخلص : نعمت الله پټانزی **دپلارنوم :** شهيد اسدالله صديقي **دنيکه نوم :** عبدالغياث

زوکړه :

نعمت الله پټانزی په(۱۳۶۷ھ ش/۱۹۸۸م) کال کې دوردگو ولايت دسيدآباد ولسوالی دشنيز د درې دپټانخيلو په کلي کې په يوه درنه اوديندراه کورنۍ کې زيږدلی دی .

زده کړې :

- لومړنۍ زدکړې يې ترشپږم ټولگي پورې دوردگو ولايت دسيدآباد ولسوالی دسعديې په لومړنۍ ښوونځی کې ترسره کړې دي .
- منځنۍ اوثانوي زده کړې يې هم دوردگو ولايت سيدآباد ولسوالی دحضرت خالدبن وليد (رض) تکيې په عالي ليسه کې ترسره کړې اوله نومورې ليسې څخه په(۱۳۸۶ ه ش) کال کې په اعلی درجه (اول نومره) فارغ شو .
- دکانکورله آزموينې وروسته دهرات پوهنتون داقتصاداومديريتي علوموپوهنځی ته بريالی شو ،اګرچې يوکال يې په دې تحصيلي دوره کې دځينوستونزوله امله ځنډراغی خوله نومورې پوهنځۍ څخه په (۱۳۹۱ھ ش) کال کې په پوره برياليتوب سره فارغ التحصيل شو.
- نعمت الله پټانزي په (۱۳۹۰ھ ش) کال کې دمديريت او تجارت (Business Administration) په څانګه کې دجرمني ددوست هيواد دهانس بنياد(Hones Foundation) لخوادافغانستان دسوداګرئ اوصنايعوله خونې څخه ترشپږمياشتنيوعملي اونظري زده کړو وروسته تصديق نامه لاس ته راوړې ده.
- نعمت الله پټانزي په (۱۳۸۸ھ ش) کال کې دجمعيت اصلاح افغانستان داسلامي معارف له کورس څخه هم تصديق نامه ترلاسه کړی ده.

آثار اوليکنې :

1. په اسلام کې دږيرې حکم (ژباړه ،همدا اثر) .
2. دلمانځه په قعدوکې دشهادت په ګوته اشاره (ژباړه ،ناچاپ اثر) .
3. دپټان ننګ (شعري ټولګه ،ناچاپ اثر) .
4. ترمې اوښکې (دحمدونو او نعتونو شعري ټولګه ،ناچاپ اثر) .
5. دغيرت څيره (دغازي شيرخان وردګ په ژوند او خاطرو هر اړخيزه څيړنه ، ناچاپ اثر) .
6. جيومتريک مفاهيم اوفورمولونه (ناچاپ اثر) .
7. رنګينې کربښې (دپوهنتون خاطرې ،ناچاپ اثر) .
8. ګڼ شميرنورې مقالې چې د هيواد په بيلابيلو مجلو ،ورځپاڼو او ويب پاڼو کې خپرې شوې دي .

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library